

Sygn. akt: I C 925/17 upr.

Na rozprawie dnia 22 marca 2018 r. nie stawił się pełnomocnik powoda (...) S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w B. – zawiadomiony prawidłowo, złożył wniosek o rozpoznanie sprawy pod swoją nieobecność.

Pozwany M. G. nie stawił się, zawiadomiony w trybie art. 139§1 KPC, nie złożył żadnych wyjaśnień, ani też nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności.

Odstąpiono od nagrywania na podstawie art. 157§2 KPC.

Przewodniczący ogłosił wyrok zaoczny.

Przewodniczący:

Protokolant:

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia SR Tomasz Cichocki
Protokolant:	p. o. sekr. sąd. Aleksandra Sobótka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 marca 2018 r. w K.

sprawy z powództwa (...) S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w B.

przeciwko M. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. G. na rzecz powoda (...) S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w B. kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z odsetkami ustawowymi w wysokości 5% w stosunku rocznym za okres od dnia 30.06.2017 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego M. G. na rzecz powoda (...) S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w B. kwotę 350,36 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych trzydzieści sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

IV. wyrokowi nadaje rygor natychmiastowej wykonalności co do punktu I i III.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w restrukturyzacji w B. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. G. kwoty 2.089,83 zł z odsetkami ustawowymi za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwanego kosztami procesu. Podniósł, że strony zawarły umowę o (...) Nr (...). Na mocy tej umowy pozwany zobowiązał się do zwrotu łącznej kwoty 2.072,65 zł w 30 tygodniowych ratach począwszy od 10.07.2015 r. W rzeczywistości spłacona została jedynie kwota 280,00 zł. Na dochodzoną pozwem kwotę 2.089,83 zł składa się kwota 1.792,65 zł tytułem, niespłaconej pożyczki oraz kwota 297,18 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych do dnia 29.06.2017r.

Pozwany M. G., zawiadomiony w trybie art. 139§1 k.p.c., nie stawiał się na rozprawie, nie złożył odpowiedzi na pozew i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 03.07.2015 r. (...) S.A. w B. zawarła z M. G. umowę o pożyczkę gotówkową z opcją obsługi w domu nr (...). Zgodnie z postanowieniami w/w umowy pozwany miał zapłacić powodowi łączną kwotę 2.072,65 zł w 30 tygodniowych ratach liczonych począwszy od 03.07.2015 r. Pierwsze 29 rat w wysokości 69,09 zł, a ostatnia 30 rata w wysokości 69,04 zł. Na kwotę 2.072,65 zł składała się całkowita kwota pożyczki w wysokości 1.450,00 zł (w tym opłata przygotowawcza w wysokości 450,00 zł), łączne odsetki w wysokości 30,45 zł oraz opłata za obsługę pożyczki w domu w wysokości 592,20 zł. Całkowity łączny koszt pożyczki miał wynieść 1.072,65 zł.

(dowód: umowa k. 21-24)

W wykonaniu w/w umowy pożyczki powód przekazał pozwanemu do dyspozycji środki pieniężne w kwocie 1.000,00 zł.

(dowód: załącznik – k. 25)

Pozwany wpłacił na rzecz powoda tytułem zwrotu udzielonej pożyczki łączną kwotę 280,00 zł.

(dowód: wydruk – k. 27-29)

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do art. 339§1 kpc, jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. Zgodnie z §2 tego przepisu, w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Z czego wniosek, iż niestawiennictwo pozwanego nie zwalnia Sądu z dokonania merytorycznej oceny powództwa i przedłożonych przez stronę powodową dowodów.

W ocenie Sądu w okolicznościach sprawy powództwo zasługiwało jedynie na częściowe uwzględnienie. Mając na uwadze przedstawiony przez stronę powodową materiał dowodowy należy uznać, że powód wykazał w sposób nie budzący wątpliwości, iż w dniu 03.07.2015 r. doszło do zawarcia między stronami umowy o pożyczkę gotówkową z opcją obsługi w domu nr (...). Ponadto z materiału tego wynika, że powód w wykonaniu w/w umowy przekazał pozwanemu do dyspozycji środki pieniężne w kwocie 1.000,00 zł, z której to sumy pozwany zwrócił kwotę 280,00 zł.

Mając na uwadze powyższe należało uznać, że pozwany obowiązany jest zwrócić powodowi pozostałą kwotę udzielonej pożyczki, tj. 720,00 zł. Taką też kwotę Sąd zasądził na rzecz powoda.

Rozstrzygając o pozostałych roszczeniach strony powodowej należało zauważyć, że składa się na nie kwota 450,00 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwota 30,45 zł tytułem łącznych odsetek, kwota 592,20 zł tytułem opłat za obsługę pożyczki w domu oraz kwota 297,18 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych do dnia 29.06.2017 r.

Z definicji zawartej w § 2 w/w umowy wynika, że opłata przygotowawcza stanowi opłatę należną w chwili zawarcia umowy, z tytułu rozpatrzenia wniosku pożyczkobiorcy o udzielenie pożyczki, przygotowania umowy, administrowania umowy. W ocenie Sądu ustalenie tej opłaty w kwocie 450,00 zł, a więc stanowiącej 45% udzielonej pożyczki, jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, zasadą ekwiwalentnością świadczeń stron i normalnym zyskiem uczciwie prowadzącego interes przedsiębiorcy. Nie uzasadnia jej również ryzyko prowadzonej działalności gospodarczej. Ustalona opłata przygotowawcza nie ma odzwierciedlenia w rzeczywistych kosztach rozpatrzenia wniosku pożyczkobiorcy, przygotowania umowy oraz jej administrowania. W praktyce proces rozpatrywania wniosku o udzielenie pożyczki ogranicza się do zaciągnięcia i analizy informacji na temat historii kredytowej potencjalnego pożyczkobiorcy w Biurze (...). Przygotowanie umowy w przypadku instytucji finansowych, które tak jak powód korzystają z wzorców umów, ogranicza się do wydrukowania i uzupełnienia wzorca umowy. Koszty jakie mógł ponieść powód w związku z realizacją wspomnianych czynności bez wątpienia są dalece niższe od naliczonej z tego tytułu ryczałtowej opłaty. Mając na uwadze powyższe należało uznać postanowienia umowy zobowiązujące pozwanego do zapłaty na rzecz powoda kwoty 450,00 zł tytułem opłaty przygotowawczej jako bezskuteczne w zakresie wysokości przedmiotowej opłaty, a co za tym idzie nie wiążące w tym aspekcie pozwanego. Zdaniem Sądu instytucja finansowa udzielająca pożyczki może co do zasady domagać się od pożyczkobiorcy zwrotu kosztów związanych z udzieleniem pożyczki. Jednakże w grę wchodzi jedynie koszty rzeczywiście przez tę instytucję poniesione, przy czym stosownie do dyspozycji art. 6 k.c. ciężar wykazania poniesienia tych kosztów spoczywa na pożyczkodawcy. W ocenie Sądu powód temu ciężarowi nie podolał, nie przedłożył bowiem żadnych dowodów, z których wynikałoby jakie wydatki poniósł w związku z przygotowaniem przedmiotowej umowy. Dlatego też powództwo we wskazanym zakresie podlegało oddaleniu jak nieudowodnione.

Odnosząc się do roszczenia strony powodowej w zakresie kwoty 592,20 zł tytułem opłat za obsługę pożyczki w domu, należy zauważyć że stosownie do § 2 w/w umowy opłata ta stanowi wynagrodzenie pobierane przez pożyczkodawcę od pożyczkobiorcy w przypadku wybrania przez pożyczkobiorcę opcji obsługi pożyczki w domu i należne w chwili pobrania raty pożyczki, związane z osobistym odbiorem rat przez przedstawiciela pożyczkodawcy w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy i opiekę przedstawiciela pożyczkodawcy w trakcie trwania umowy. W/w opłata miała być rozłożona na 30 rat po 19,74 zł (każda rata stanowiła 40% raty pożyczki), pobieranych sukcesywnie przy płatności poszczególnych rat pożyczki (kapitał i odsetki). Z powyższego wynika jednoznacznie, że możliwość pobrania przez stronę powodową raty opłaty za obsługę pożyczki w domu, była uzależniona od osobistego stawiennictwa przedstawiciela pożyczkodawcy w domu pożyczkobiorcy i pobrania od niego raty pożyczki. Zdaniem Sądu w takiej sytuacji powód stosownie do przepisu art. 6 k.c. był obowiązany wykazać w niniejszym postępowaniu, że jego przedstawiciel rzeczywiście był w domu pozwanego i pobierał od niego raty pożyczki. Powód tymczasem nie przedstawił żadnych dowodów na powyższą okoliczność. Na marginesie warto zauważyć, że powód domagał się zapłaty całej kwoty opłaty za obsługę pożyczki w domu, podczas gdy z przedłożonego przez niego materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że przedstawiciel powoda nie mógł pobrać od pozwanego w jego miejscu zamieszkania wszystkich rat pożyczki, ponieważ ten zapłacił powodowi łącznie kwotę odpowiadającą jedynie ok. czterem ratom pożyczki. Mając na uwadze tylko powyższe rozważania należało oddalić roszczenie strony powodowej we wskazanym zakresie jako nieudowodnione.

Niezależnie od powyższego należy zdaniem Sądu zauważyć, że ustalenie przez stronę powodową wysokości opłaty za obsługę pożyczki w domu proporcjonalnie do kwoty pożyczki, a nie w kwocie odzwierciedlającej rzeczywistą wysokość poniesionych przez nią w tym zakresie kosztów, narusza istotnie interesy pozwanego i może prowadzić do uzyskania przez stronę powodową nieuzasadnionych korzyści finansowych. W konsekwencji uznać należy, że postanowienia łączącej strony umowy zastrzegające opłatę za obsługę pożyczki w domu na poziomie w niej określonym, ewidentnie naruszają interesy pozwanego jako konsumenta oraz kształtują jego prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a tym samym stanowią klauzulę niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ k.c., co skutkuje ich bezskutecznością w zakresie wysokości przedmiotowej opłaty.

Na marginesie warto zauważyć, że wysokość kwot zastrzeżonych z tytułu opłaty przygotowawczej oraz opłaty za obsługę pożyczki w domu oraz brak ich powiązania z rzeczywiście poniesionymi w tym zakresie kosztami, nasuwa

przypuszczenie, iż w/w postanowienia umowne dotyczące obciążenia pozwanego tak wysokimi opłatami mają na celu obejście przepisów o odsetkach maksymalnych i mają stanowić dodatkowy (oprócz odsetek) obciążenie fiskalne pożyczkobiorcy pobierane przez pożyczkodawcę.

Rozstrzygając o roszczeniu strony powodowej w zakresie łącznych odsetek w kwocie 30,45 zł, należy zauważyć, że strona powodowa wbrew wynikającemu z art. 6 k.c. obowiązкови nie przedłożyła żadnych dowodów, z których wynikałoby, że należą się jej odsetki w takiej właśnie wysokości. W szczególności nie przedłożyła stosownego dokumentu, z którego wynikałoby od jakich poszczególnych kwot i za jakie okresy odsetki te miałyby zostać naliczone. W takiej sytuacji niemożliwe jest zweryfikowanie zasadności roszczenia strony powodowej we wskazanym zakresie, co też musi skutkować jego oddaleniem.

Odnosząc się do żądania strony powodowej dotyczącego zapłaty kwoty 297,18 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych do dnia 29.06.2017 r., należy zauważyć, że z zebranego materiału dowodowego wynika, że odsetki te miały być naliczane od dat wymagalności poszczególnych rat, przy czym każda rata miała obejmować zarówno ratę pożyczki (kapitał i odsetki) jak i ratę opłaty za obsługę pożyczki w domu. Powód domagał się zatem odsetek liczonych łącznie od niespłaconego kapitału jak i od opłaty, którą Sąd uznał za nieudowodnioną i co do wysokości sprzeczną z dobrymi obyczajami. Jednocześnie strona powodowa, wbrew ciążącemu na niej w tym zakresie stosownie do art. 6 k.c. obowiązкови, nie przedłożyła żadnych dokumentów pozwalających na ustalenie, w jakiej części skapitalizowane odsetki są odsetkami z tytułu niespłaconego kapitału pożyczki, a w jakiej części odsetkami od opłaty za obsługę pożyczki w domu. W ocenie Sądu stronie powodowej należały się bez wątpienia odsetki z tytułu niespłaconych w terminie rat kapitałowych, jednakże strona ta powinna wykazać ich wysokość. Powód tymczasem nie przedłożył żadnych rozliczeń, pozwalających na poczynienie w tym zakresie ustaleń dowodowych. W takiej sytuacji roszczenie w zakresie skapitalizowanych odsetek podlegało oddaleniu, w części jako nieudowodnione, a w części jako nienależne.

Rozstrzygając o odsetkach należnych od zasądzonej kwoty 720,00 zł Sąd uwzględnił żądanie pozwu i zasądził je od dnia jego wniesienia, tj. od 30.06.2017 r. do dnia zapłaty, jednocześnie określając kwotowo ich wysokość we wskazanym okresie.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c., mając na uwadze że powód wygrał sprawę w 34,45%.

Ponieważ wyrok w sprawie jest wyrokiem zaocznym Sąd na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 nadał wyrokowi w części uwzględniającej powództwo rygor natychmiastowej wykonalności.